

Uniwersał protekcyjny Pawła Karola Sanguszki dla Haszkl'a Jeleniowicza starszego ziemskiego opatowskiego

Kolbuszowa 11 II 1745

Paweł Karol Sanguszko za trudy i koszty poniesione na rzecz jego kahałów nakazuje, aby defalka (ulga) wynegocjowana w ziemstwie sandomierskim dla kahału opatowskiego przeznaczona została starszemu ziemskiemu, natomiast podobna ulga wynegocjowana w synagodze koronnej (Sejmie Czterech Ziem) kahałowi opatowskiemu. Ponadto nakazuje, aby pretensje przebywających w Kolbuszowej Żydów opatowskich do Haszkl'a Jeleniowicza zostały rozstrzygnięte przez rabinów opatowskiego, tarnowskiego i kolbuszowskiego wraz z duchownymi (dajanami), natomiast pozostałych Żydów opatowskich przed sądem rabina opatowskiego z duchownymi, jednocześnie potwierdza swoją protekcję dla starszego ziemskiego opatowskiego

Źródło: AGAD, AGW ADO, I-121, s. 36.

Mając w osobiłej animadwersyi pilne i wierne staranie starozakonnego Haszkl'a Jeleniewicza starszego ziemskiego opatowskiego, który na kongresach ziemskich żydowskich kahały moje utrzymuje w nadgodę podjętych przez tego i kosztów wprzód postanawiam i mieć chcę nieodmiennie ażeby ta defalka, która usilnym staraniem swoim wyjednał w ziemstwie województwa sandomirskiego dla kahału opatowskiego onemu za ekspensa poniesione dostała się, a druga defalka, jaką u synagogi koronnej eksportował, ta kahałowi opatowskiemu należeć powinna, chcąc też dalszym zabiegać kłótniom, jakie się dotąd wszczęły między kahałem opatowskim i starszymi ziemskimi mieć chcę i ordynuję, aby ktokolwiek z starszych Żydów lub z pospólstwa kahału opatowskiego miał sobie rościć pretensyje do starszego ziemskiego, o takowe, którzy tu są przytomni w Kolbuszowej, Żydzi rozsądzić się powinni z nim przed sądem rabina opatowskiego, tarnowskiego i kolbuszowskiego, i duchownymi Żydami, a inni nieprzytomni zaraz za powrotem starszego ziemskiego do Opatowa przed rabinem opatowskim i duchownymi finalnie rozprawić się mają, salva każdemu appellatione permittenda za dworem moim. Co wszystkim Żydom pod strofem intymując i pańską moją protekcją zaszczycając pomienionego starszego ziemskiego insuper to przydaje, jeżeliby zachodzić miały takie okoliczności między stronami kontrowertującymi, tedy starszy ziemski opatowski ewinkując niewinność swoją juramentem raz ogólnie wykonanym na wszelkie Żydów obiekcyje defendować się będzie, w czym, aby się woli mojej zadosyć stało przykazuję. Dan w Kolbuszowy die 11 Februarii 1754

Paweł książę Sanguszko MWWXLit LS